

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 12. prosince 2017 odvolání obžalovaného F█████ H█████ a, nar. ██████ a poškozených V█████ H█████, nar. ██████ E█████ H█████ st., nar. ██████ E█████ H█████ ml., nar. ██████ M█████ H█████, nar. ██████ L█████ H█████, nar. ██████ M█████ H█████ nar. 1█████, R█████ H█████, nar. 28.8.1975, F█████ S█████, nar. ██████, J█████ H█████, nar. 8.6.2013, V█████ H█████, nar. 1█████, M█████ H█████ nar. 20.2.1979, L█████ H█████, nar. ██████, a A█████ H█████, nar. ██████ proti rozsudku Okresního soudu v Benešově ze dne 18. září 2017 č.j. 10T 1/2017-484 a rozhodl **takto**:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek **ruší** ve výroku o náhradě škody a nemajetkové újmy, vyjma výroku týkajícího se Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra.

Podle § 265 tr. řádu se poškození K█████ A█████ V█████ H█████, E█████ H█████ st., E█████ H█████ ml., M█████ H█████, L█████ H█████, M█████ H█████ R█████ H█████, F█████ S█████, J█████ H█████, V█████ H█████ M█████ H█████, L█████ H█████ a A█████ H█████ **odkazují** se svými nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání poškozených V█████ H█████ E█████ H█████ st., E█████ H█████ ml., M█████ H█████ L█████ H█████ M█████ H█████ R█████ H█████, F█████ S█████, J█████ H█████, V█████ H█████, M█████ H█████, L█████ H█████ a A█████ H█████ **zamítají**.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný F█████ H█████ uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a byl odsouzen podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 365

denních sazeb po 1.000,- Kč, tedy 365.000,-- Kč. Podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku byl pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody ve výměře 365 dnů. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu pěti let. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obžalovaný zavázán povinností uhradit poškozený škodu a nemajetkovou újmu, a to

- K [redacted] A [redacted] nar. [redacted], ve výši 250.000,-- Kč,
- V [redacted] H [redacted] nar. [redacted], ve výši 250.000,-- Kč,
- E [redacted], nar. [redacted], ve výši 250.000,-- Kč,
- E [redacted] H [redacted], nar. [redacted], ve výši 100.000,-- Kč a ve výši 44.835,-- Kč,
- M [redacted] H [redacted], nar. [redacted], ve výši 50.000,-- Kč,
- M [redacted] H [redacted]i, nar. [redacted] ve výši 50.000,-- Kč,
- L [redacted] H [redacted], nar. [redacted], ve výši 50.000,-- Kč,
- R [redacted] H [redacted], nar. [redacted] ve výši 100.000,-- Kč,
- F [redacted] S [redacted], nar. 1 [redacted] ve výši 50.000,-- Kč,
- J [redacted] H [redacted], nar. [redacted] ve výši 50.000,-- Kč,
- V [redacted] H [redacted] nar. [redacted] ve výši 100.000,-- Kč,
- M [redacted] H [redacted] nar. [redacted], ve výši 50.000,-- Kč,
- L [redacted] H [redacted], nar. [redacted], ve výši 50.000,-- Kč,
- A [redacted] H [redacted], nar. [redacted], ve výši 50.000,-- Kč,
- poškozené Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra ČR škodu ve výši 4.145,-- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškození [redacted] [redacted] V [redacted] H [redacted], E [redacted] H [redacted] st., E [redacted] H [redacted] ml., M [redacted] H [redacted] L [redacted] H [redacted], M [redacted] H [redacted], R [redacted] H [redacted] F [redacted] S [redacted], J [redacted] H [redacted], V [redacted] H [redacted], M [redacted] H [redacted], L [redacted] H [redacted] a A [redacted] H [redacted] odkazují se zbytkem uplatněného nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Přechinu se obžalovaný podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil tím, že dne 21.4.2016 v době od 00:20 do 00:40 hodin řídil nákladní automobil tovární značky Mercedes Sprinter, [redacted] (A) po silnici číslo I/3, ve směru od Prahy na Tábor, v km 26,1 v katastru obce Olbramovice ve dvojité zatáčce, první vpravo, jel v protisměru, kde se čelně střetl s vozidlem VW Golf, RZ: [redacted] který řídil M [redacted] H [redacted], nar. [redacted], při střetu poškozený M [redacted] H [redacted] utrpěl mnohočetná zranění neslučitelná se životem, kterým na místě podlehl, kdy příčinou smrti bylo rozsáhlé pohmoždění mozku, přičemž smrt

poškozeného nastala proto, že obviněný jako řidič porušil povinnosti, které mu ukládá zákon č. 361/2000 Sb. – o provozu na pozemních komunikacích, konkrétně ustanovení § 11 odst. 1, dle kterého se na pozemních komunikacích jezdí vpravo a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky a § 18 odst. 1 téhož zákona, dle kterého rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, povaze a dopravně technickému stavu pozemní komunikace.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce a poškození V ■■■ H ■■■■, E ■■■ H ■■■■ st., E ■■■ H ■■■■ ml., M ■■■ H ■■■■ L ■■■ H ■■■■, M ■■■ H ■■■■ R ■■■ H ■■■■, F ■■■ S ■■■■, J ■■■ H ■■■■, V ■■■ H ■■■■, M ■■■ H ■■■■, L ■■■ H ■■■■ a A ■■■ H ■■■■ prostřednictvím zmocněnce v zákonné lhůtě odvolání.

Obžalovaný odvolání zaměřil proti všem výrokům napadeného rozsudku, především brojí proti výroku o vině, a v důsledku toho podle jeho názoru nemohou obstát ani výroky navazující. Připomíná, že předchozí rozsudek nalézacího soudu byl pro vady rozhodnutí odvolacím soudem zrušen a věc vrácena soudu I. stupně, výroková část rozsudku i převažující část jeho odůvodnění však zůstaly identické. Zdůrazňuje, že podle zrušujícího rozhodnutí nemohl předchozí rozsudek obstát proto, že předmětná nehoda neměla žádné přímé svědky a obžalovaný se hájil tím, že do protisměrného jízdního pruhu vjel v reakci na způsob jízdy poškozeného, který najížděl do jeho jízdního koridoru, kdy před vlastním střetem obou vozidel se stihl vrátit ještě do svého jízdního pruhu, přičemž poškozený při nehodě zemřel a jeho výpověď tedy není k dispozici. Zásadní význam tak dle odvolacího soudu pro posouzení věci mají především důkazy objektivní povahy, přičemž okresní soud se při svém předchozím rozhodování nepřijatelným způsobem vypořádal se znaleckým posudkem předloženým obhajobou s zpracovaným Ing. Vojtěchem Martererem, s nímž bylo třeba nakládat stejně jako s posudkem vyžádaným orgánem činným v trestním řízení. Okresnímu soudu proto bylo uloženo, aby provedl důkaz znaleckým posudkem předloženým obhajobou, případně oba ve věci činné znalce v hlavním líčení konfrontoval, a pokud se nepodaří odstranit rozpory mezi znaleckými závěry, zvážil, zda najde dostatek argumentů k tomu, aby mohl spolehlivě označit jeden z posudků za natolik přesvědčivý, aby o něj mohl ve spojení s dalšími důkazy své skutkové závěry opřít, a naproti tomu druhý z posudků odmítnout, případně zvážit od toho se odvíjející potřebu opatření posudku revizního.

Obžalovaný je přesvědčen, že pokyn odvolacího soudu beze zbytku soudem I. stupně splněn nebyl. Byl sice proveden důkaz posudkem zpracovaným Ing. Vojtěchem Martererem a tento znalec byl v hlavním líčení vyslechnut, ovšem pokynu k vyvození stavu věci i zákonu odpovídajících skutkových a právních závěrů se soud I. stupně pokusil dostat jen ryze formálně bez přihlídnutí ke skutečnému v řízení prokázanému stavu věci a bez následné náležité aplikace práva v podobě náležitého právního posouzení. Tomu také odpovídá drobné textové doplnění výše zmíněné pasáže odůvodnění odvolání na části stran 4, 5 a 6 napadeného rozsudku, neboť ve zbývajících pasážích se jedná o doslovný přepis textu předchozího odůvodnění zrušeného rozsudku.

V další pasáži odvolání obžalovaný podrobně rekapituluje závěry znaleckého posudku Ing. Marterera, především závěr, že vozidlo poškozeného se mohlo v okamžiku jeho (obžalovaného) možné reakce nacházet v protisměrném jízdním pruhu, tedy obhajoba, kterou on sám uplatňuje již od počátku řízení, je technicky přijatelná. Současně tento znalec konstatoval, že vzájemné viditelnosti poškozeného i obžalovaného v době před dopravní nehodou nic nebránilo. Na podkladě znaleckého posudku Ing. Marterera je proto nutno vzít za prokázané, že vozidlo poškozeného se v době před střetem s jeho vozidlem mohlo při své jízdě pohybovat v protisměrném jízdním pruhu, z čehož vyplývá logický závěr, že tímto způsobem jízdy mohl být on sám ovlivněn do té míry, že reagoval při své jízdě tak, že se snažil vyhnout střetu obou vozidel vybočením na levou stranu (vybočení vpravo mimo vozovku nebylo možné, jelikož jízdní pruh byl z pravé strany ohraničen kovovými svodidly). Nad rámec toho nelze opomenout i to, že znalec Ing. Marterer připustil řadu variant přesného předstřetového chování poškozeného, což však nic nemění na jeho závěru, že jeho obhajoba je z technicko - znaleckého pohledu přijatelná.

Za naprosto nepřijatelný a nenacházející oporu v provedeném dokazování v souvislosti s výše uvedeným považuje závěr soudu I. stupně o tom, že je evidentní, že právě on reagoval na svůj pohyb v protisměru a proti němu jedoucí vozidlo poškozeného, nikoliv pohyb tohoto vozidla v protisměru, a je tedy zcela jednoznačné, že na počátku nehodového děje jel se svým vozidlem v protisměru on, ať už to bylo nepozorností či únavou. Podle z odůvodnění na straně 6 napadeného rozsudku tento kategorický závěr soud I. stupně dovozuje z vyjádření Ing. Marterera, že v noci pro něj nemohlo být na delší vzdálenost vůbec zřejmé, že protijedoucí vozidlo jede v protisměru. Takový postup ze strany soudu I. stupně však nekoresponduje s

podstatou a závěry znaleckého posudku Ing. Marterera, neboť znalec vedle podstatných okolností zmíněných výše, připustil ve vztahu k noční viditelnosti jako možnost, že mu nemuselo být přesně zřejmé, ve které části vozovky se vozidlo poškozeného v době před střetem nacházelo, což však samo o sobě nemůže nic měnit na tom, že vozidlo poškozeného se v době před střetem obou vozidel nacházelo v protisměrném jízdním pruhu, a tato jízda poškozeného vyvolala jeho následnou reakci. Závěry nalézacího soudu o jeho vině proto považuje za nepodloženou hypotézu v myšlenkových úvahách soudu, jak by k nehodě mohlo dojít, která představuje pouze jednu z možných variant a nemá oporu v provedeném dokazování.

Okresní soud se měl podle zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu po provedení posudku Ing. Vojtěcha Marterera zabývat tím, zda tento posudek vykazuje rozpory se znaleckým posudkem Ing. Winklera, a v případě existence těchto rozporů měl k jejich odstranění oba znalce konfrontovat. To soud neprovedl a zjevně se k tomu ani nechystal, neboť k hlavnímu líčení dne 18.9.2017 znalce Ing. Winklera nepředvolal. Z toho musí zákonitě plynout závěr, že znalecké posudky rozpor nevykazují a potažmo, že závěry obou znaleckých posudků soud musí při posouzení věci jako legitimní důkaz provedený v trestním řízení vzít v úvahu. To soud I. stupně neučinil a závěry znaleckého posudku Ing. Marterera (o nichž podle procesního postupu evidentně neměl žádnou pochybnost) při svých úvahách o vině nezohlednil, ba naopak je nepřipustně bagatelizoval. Z toho vyplývá, že se nalézací soud náležitě nevypořádal ani s jeho obhajobou a neodstranil tak veškeré pochybnosti, aby bylo možno učinit spolehlivý a nepochybný závěr o jeho vině tak, jak je popsáno ve skutkové větě výrokové části napadeného rozsudku. Rozhodně tak není možno mluvit o tom, že by soud I. stupně odstranil předchozí nepřesvědčivost právních závěrů, která byla ze strany odvolacího soudu kritizována, a proto má za to, že napadený rozsudek ve výroku o vině není správný. Závěrem navrhuje, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a nově rozhodl dle ustanovení § 259 odst. 3 trestního řádu tak, že jej obžaloby zproští.

Poškození okresnímu soudu vytýkají nesprávnost výroku o náhradě škody, neboť mají za to, že první soud se jejich nároky zabýval v neúplné míře. Zdůrazňují, že se řádně a včas připojili do trestního řízení s požadavkem na náhradu škody a soud I. stupně rozhodl, že plnou vinu za vznik předmětné dopravní nehody nese obžalovaný, případná spoluvina zemřelého M■■■■ H■■■■ nebyla prokázána a byla bez jakýchkoliv pochyb vyvrácena. O právním základu nároku pozůstalých po zemřelém tak nemůže být pochyb a není nutno stanovat poměr

zavinění účastníků nehody, jak to v některých případech nehod bývá, čímž často soudy prvního stupně argumentují a s odkazem na neúměrné prodloužení trestního řízení poškozené zpravidla odkazují do řízení občanskoprávních. Své nároky také všichni náležitě odůvodnili-doložili čestná prohlášení, ve kterých podrobně popsali svůj vztah k zemřelému, dále doložili fotodokumentaci, která jen potvrzovala skutečnosti uvedené v čestných prohlášeních. Nebyl proto důvod, aby o nároku na náhradu škody bylo rozhodnuto v rámci adhezního řízení. V této souvislosti připomínají jednou ze zásad trestního řízení, jíž je povinnost orgánů činných v trestním řízení vést případ s potřebnou ohleduplností k poškozenému a při šetření jeho osobnosti (§ 2 odst. 15 tr. řádu). Té by okresní soud dostál, pokud by je neodkazoval do občanskoprávního řízení, takovým postupem by byly šetřeny jak náklady i čas, navíc by tím byli šetřeni pozůstalí, pro které je to už tak velmi citlivá záležitost, neboť jim zemřela velmi blízká osoba, a ti by rádi uvítali, pokud by tato záležitost byla vyřešena bez zbytečného odkladu. Vzhledem k tomu, že obžalovaný nebyl pod vlivem návykové látky a nejednalo se ani o úmyslný trestný čin, tak plnění pro poškozené má plně hradit výše uvedená pojišťovna, neboť vozidlo bylo řádně pojištěno. Z tohoto vyplývá, že zjišťování majetkových poměrů obžalovaného se jeví jako neúčelné, protože plnění pro poškozené se jeho majetku v žádném případě nedotkne a škoda jde za pojišťovnou. Obžalovanému nehrozí ani tzv. regres, kdy by pojišťovna požadovala vyplacené plnění poškozeným po obžalovaném, neboť se jednalo o neúmyslný trestný čin bez jakéhokoliv vlivu návykových látek či porušení jiné důležité povinnosti.

Dále uvádějí, že od pojistitele již obdrželi plnění: rodiče poškozeného 500 000,-Kč pro každého z nich, bratři původní nabídka 350 000,- Kč, která byla po vyjednávání navýšena na 400 000,- Kč, švagrovým, synovcům a neteřím částka 50 000,- Kč pro každou z nich. Zde pojišťovna s odkazem na rozsudek trestního soudu odmítla uhradit vyšší odškodnění duševních útrap, ačkoliv intenzivní vztah byl prokázán.

Soud I. stupně se podle jejich názoru při stanovení výše odškodnění výrazně odklonil od zavedené judikatorní praxe, zejména rozhodnutí Nejvyššího soudu 4 Tdo 1402/2015, které stanovilo základní rozpětí odškodnění duševních útrap na 240 000 - 500 000,- Kč a to v typově neutrálních případech, tedy takových, kde nejsou naplněny pro konkrétní situaci zpříšňující či naopak zmírňující kritéria. Z doložených důkazů, které popisují vztah jednotlivých pozůstalých k zemřelému, je zřejmé, že se nejedná o „neutrální případ“, ale o případ hodného zřetele, neboť se jedná o rodinu, která silně držela při sobě, jednotliví členové

se vídali prakticky denně, měli společné záliby (zejména hudbu) a tvořili vlastně jeden celek nikoliv jednotlivé „odtržené části větší rodiny“. Smrt jednoho z nich tak měla na všechny zdrcující dopad, rodiče zemřelého se snaží na celou záležitost nemyslet a u některých členů rodiny se objevily po smrti poškozeného i zdravotní komplikace, a to u synovce L [REDACTED] H [REDACTED] což dokládají lékařskou zprávou. Neztotožňují se ani s argumentem prvního soudu, že možnosti adhezního řízení jsou omezené a trestní soud musí především sledovat účel a význam trestního řízení a nelze suplovat řízení občanskoprávní. Podle nich soudu byly předloženy dostatečné důkazy o vztazích k rodině, byl proveden i výslech bratra V [REDACTED] H [REDACTED], ze kterého plyne i jaký vztah měl k zesnulému M [REDACTED] H [REDACTED], a pokud toto soudu prvního stupně nestačilo k prokázání vztahů a plnému výroku o náhradě škody, tak to nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že soudu prvního stupně byla předložena celá řada dokladů o vztazích v rodině, sám soud si nevyžádal žádné důkazy potřebné pro rozhodnutí, tak není možno předpokládat, že by bylo nutno shromažďovat další důkazy, jejichž obstarání by *podstatně* protáhlo trestní řízení. Soudu prvního stupně tak nic nebránilo tomu, aby o nároku na náhradu škody rozhodl v plném rozsahu a poškozeným přiznal částky odškodnění v souladu se zavedenou soudní praxí. Vzhledem k intenzitě vztahů v rodině a k judikatuře Nejvyššího soudu poškození považují za spravedlivé následující částky odškodnění - rodiče zesnulého V [REDACTED] a E [REDACTED] H [REDACTED] - 500 000,-- Kč pro každého z nich, bratři - E [REDACTED], R [REDACTED] a V [REDACTED] H [REDACTED] - 400 000,-- Kč pro každého, švagrové M [REDACTED] a M [REDACTED] a H [REDACTED] - 200 000,-- Kč, synovci a neteře - 150 000,-- Kč pro každého z nich. Toto v podstatě uznává i pojistitel, který rodičům a bratrům vyplatil odškodné ve výši 500.000,-- Kč, respektive 400.000,-- Kč.

Navrhují proto, aby odvolacím soudem byl výrok o náhradě škody zrušen a na základě zjištěného skutkového stavu, kdy byly k odvolání přiloženy důkazy, které prokazují intenzitu vztahů, a sám rozhodl o náhradě škody.

Z podnětu podaných odvolání krajský soud podle § 254 odst. 3 tr. řádu z hlediska vytýkaných vad přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a posoudil věc takto:

Pro přehlednost je třeba připomenout (jak se ostatně podává i z odvolání obžalovaného), že přezkoumávaný rozsudek je v pořadí již druhým rozhodnutím soudu I. stupně v této věci. Prvý rozsudek ze dne 12. dubna 2017, jímž bylo o vině, trestu a náhradě škody a nemajetkové újmy rozhodnuto shodně jako nyní, byl z podnětu odvolání obžalovaného a poškozených usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 27. června 2017 sp. zn. 10 To 243/2017 zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně. Důvodem tohoto postupu především bylo, že okresní soud neprovedl důkaz znaleckým posudkem předloženým obhajobou a zpracovaným Ing. Martererem s odůvodněním, které nemohlo obstát, a navíc přesto tento posudek hodnotil. Okresnímu soudu bylo uloženo, aby v tomto směru doplnil dokazování, případně oba ve věci činné znalce konfrontoval, a nepodaří-li se odstranit rozpory mezi znaleckými závěry, zvážil, zda najde dostatek argumentů k tomu, aby mohl spolehlivě označit jeden z posudků za natolik přesvědčivý, aby o něj mohl (ve spojení s důkazy dalšími) své skutkové závěry opřít, a naproti tomu druhý z posudků odmítnout.

Okresní soud postupoval v intencích pokynů odvolacího soudu a v hlavním líčení dne 18.9.2017 znalce Ing. Marterera velmi podrobně vyslechl. Jestliže poté nepovažoval za potřebné tohoto znalce konfrontovat se znalcem Ing. Winklerem, který byl k posouzení věci přibrán orgány činnými v trestním řízení, a jehož posudek – včetně podrobného výslechu znalce – byl proveden již v řízení předchozím, lze s tímto postupem souhlasit. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že i znalecké posudky je soud povinen hodnotit stejně, jako důkazy ostatní, a v posuzovaném případě je možno již na podkladě porovnání obsahu obou posudků v jejich písemné podobě a výpovědí znalců podaných v hlavním líčení možno bez pochybností uzavřít, že zatímco posudek Ing. Winklera je zcela přesvědčivý a jeho závěry jsou logicky zdůvodněné, v případě posudku Ing. Marterera je tomu právě naopak. Ing. Winkler ve svém posudku provedl za pomoci počítačového programu detailní analýzu nehodového děje, zejména znázornil pohyb obou vozidel od okamžiku, kdy na sebe začali jejich řidiči vzájemně reagovat, a to jednak graficky (viz příloha č. 3 posudku), a jednak v diagramech dráha – čas a dráha – rychlost (viz příloha č. 4 posudku). Na tomto podkladě pak v hlavním líčení dne 10.4.2017 vysvětlil, že obhajoba obžalovaného je technicky nepřijatelná hned z několika důvodů. Jednak neobstojí tvrzení obžalovaného, že respektoval povolenou rychlost jízdy. Ta byla před místem nehody dopravním značením omezena nejprve na 80km/hod. a posléze na 60km/hod., ovšem podle znalce obžalovaný jel za prvou značkou rychlostí cca 93 km/hod. a jeho střetová rychlost za značkou druhou činila cca 80 km/hod. Dále podle Ing. Winklera neobstojí ani tvrzení obžalovaného, že v reakci na jízdu

poškozeného v protisměru strhl řízení vlevo a intenzivně brzdil, neboť takovému manévru neodpovídají stopy na vozovce zachycené policií při ohledání místa nehody – ty naopak prokazují, že v době reakce obžalovaného jelo jeho vozidlo přímo ve směru stop (tedy směřovalo doleva). Konečně znalec na podkladě provedené analýzy logicky vysvětlil, že pokud by obžalovaný vybočil do levého pruhu v reakci na to, že protijedoucí automobil VW řízený poškozeným jel v protisměru, pak je z technického hlediska vyloučené, aby se VW před střetem stihl vrátit až k pravému okraji vozovky a dostal se do střetové pozice tak, jak je zřejmé i z rozsahu jeho poškození zachyceného na fotodokumentaci (v okamžiku střetu již vozidlo VW směřovalo od levého okraje vozovky mírně doprava – bráno z pohledu jízdy obžalovaného).

Naproti tomu Ing. Marterer žádnou vlastní analýzu přednehodového děje neprováděl, v tomto směru pouze převzal analýzu provedenou Ing. Winklerem, včetně jím stanovených rychlostí obou vozidel. V rozporu s ním však v písemném vyhotovení posudku konstatoval, že vozidlo VW se v době reakce jeho řidiče (tj. 34 metrů před místem střetu) mohlo nacházet v protisměrném jízdním pruhu (v grafické příloze převzaté z posudku Ing. Winklera polohu vozidla situoval celým profilem doprava od středové čáry), při svém výpovědi v hlavním líčení pak své úvahy poněkud korigoval a konstatoval, že automobil VW mohl svým profilem zasahovat do pravého jízdního pruhu, mohl být od dělicí čáry až po levý okraj vozovky prakticky kdekoli. Takto neurčité a především ničím (vlastní analýzou či výpočtem) nepodložené úvahy jen sotva mohou zpochybnit logicky zdůvodněné závěry posudku Ing. Winklera. Navíc nepřesvědčivost úvah Ing. Marterera jen dokládá jeho odpověď na otázku soudu I. stupně, jak by se podle něj stihlo vozidlo poškozeného z protisměru vrátit až k pravému okraji vozovky (a dostat se tak do střetové pozice). Odpovědí, že poškozený se ve chvíli reakce obou řidičů již mohl vracet do svého jízdního pruhu a jeho vůz již mohl být natočený vlevo (bráno z pohledu jízdy obžalovaného) se totiž Ing. Marterer dostal do rozporu i s výpovědí samotného obžalovaného, který v přípravném řízení výslovně uvedl, že protijedoucí vozidlo „prakticky najelo do jeho jízdního pruhu“, v hlavním líčení vypověděl, že „protijedoucí vozidlo najíždělo nebo vjelo do jeho jízdního pruhu, proto instinktivně strhl řízení doleva“.

Na podkladě výše rozvedeného i úvah soudu I. stupně vysvětlených v odůvodnění napadeného rozsudku, lze tedy i dle názoru soudu odvolacího bez pochybností vzít za prokázané, že předmětný nehodový děj zavinil výlučně obžalovaný, který jel vyšší rychlostí,

než mu dopravní značení prikazovalo, a při nájezdu do pravotočivé zatáčky přešel do protisměru. Logické vysvětlení toho, že obžalovaný jízdu nezvládl, lze najít v krátkodobé nepozornosti (možná i usnutí) vyvolané únavou po náročném pracovním dnu, jak ho popisoval sám obžalovaný. V této souvislosti lze s prvním soudem polemizovat pouze o tom, zda je namístě obžalovanému (krom porušení § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích v platném znění) vytýkat i porušení § 11 odst. 1 tohoto zákona o povinnosti jet vpravo, dle názoru krajského soudu obžalovaný spíše porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona o povinnosti věnovat se plně řízení vozidla. To však nic nemění na tom, že povinnosti porušené obžalovaným patří mezi velmi časté příčiny dopravních nehod s vážnými až tragickými následky, jak se stalo i v posuzovaném případě, jde tedy o povinnosti důležité, a prokázané jednání obžalovaného proto bylo v souladu se zákonem posouzeno podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku.

Krajský soud, který se otázkou viny trestu zabýval pouze z podnětu odvolání obžalovaného, neshledal důvody ani ke korekci prvním soudem uloženého trestu. Byť poznatky o výtěžkových a majetkových poměrech obžalovaného jsou poměrně kusé, zejména při postihu trestné činnosti v dopravě se ukládání peněžitých trestů jeví být poměrně účelné (v daném případě i z toho pohledu, že obžalovaný je cizím státním příslušníkem), výše trestu odpovídá závažnosti prokázaného řidičského pochybení i tragickému následku nehody. Správně byl obžalovanému současně uložen i trest zákazu řízení motorových vozidel, který je viníkům dopravních nehod s těžšími následky ukládán prakticky bezvýjimečně, jeho délka též odpovídá všem rozhodným skutečnostem.

Z podnětu odvolání podaných obžalovaným i poškozenými krajský soud přezkoumal i výrok o náhradě škody a nemajetkové újmy, a dospěl k závěru, že pouze v tomto směru rozhodnutí soudu I. stupně nemůže obstát. Nutno zdůraznit, že soud II. stupně nijak nezpochybňuje skutečnost, že zejména nejbližší příbuzní zemřelého M. H. nárok na odškodnění duševních útrap ve smyslu § 2959 občanského zákoníku mají, a zastává i názor, že o těchto nárocích by mělo být v co nejširší možné míře rozhodováno již v trestním řízení, aby pozůstalí nebyli nadbytečně vystavováni martyrii dalšího řízení občanskoprávního. Současně je ovšem nutno zdůraznit, že trestní řízení je primárně zaměřeno k rozhodování o vině a trestu a rozhodování o náhradě nemajetkové újmy včetně stanovení její výše, je otázkou značně komplikovanou, která mnohdy vyžaduje poměrně obsáhlé dokazování, jež rámec potřeb trestního řízení značně přesahuje. Dále názoru

krajského soudu v tomto směru obvykle nelze vycházet pouze z prohlášení pozůstalých, v nichž své vztahy se zemřelým sami popisují a s fotografiemi z četných společných akcí, které jsou soudům zpravidla předkládány, zejména mají-li být těmito důkazy prokazovány nadstandardní vztahy v rodině, či požadují-li náhradu nemajetkové újmy vzdálenější příbuzní. Nutno zdůraznit, že krajský soud tím nijak nezpochybnuje, že kvalita vztahů mezi blízkými i vzdálenějšími příbuznými byla skutečně mimořádná, ale pouze konstatuje, že ke spolehlivému posouzení této otázky je třeba provádět podstatně širší dokazování i nad rámec důkazů, které jsou předkládány samotnými pozůstalými, k čemuž adhézní řízení neskýtá dostatečný prostor. Dále je třeba připomenout, že kritérii, k nimž by měl soud při stanovení výše náhrady dle § 2929 občanského zákoníku přihlížet, jsou „*na straně poškozeného zejména a) intenzita vztahu žalobce se zemřelým, b) věk zemřelého a pozůstalých, c) otázka hmotné závislosti pozůstalého na usmrcené osobě, d) případné poskytnutí jiné satisfakce. Naopak okolnosti na straně osoby odpovědné (původce zásahu) představují tako kritéria zejména a) postoj žalovaného (lítost, náhrada škody, omluva aj.), b) dopad události do duševní sféry původce – fyzické osoby, c) jeho majetkové poměry a d) míra zavinění, ev. míra spoluzavinění usmrcené osoby*“ – viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp, zn. 4 Tdo 1402/2015. K námitce poškozených, že v daném případě by náhrady pozůstalým měla uhradit pojišťovna, u níž mě obžalovaná sjednáváno povinné pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, je pak třeba dodat, že ani to nic nemění na tom, že při posuzování otázky, komu z pozůstalých lze náhradu přiznat a v jaké výši, by mělo být vycházeno ze shora uvedených kritérií.

Vztáhneme-li výše uvedené obecné úvahy na posuzovaný případ, pak je nutno uvést, že není sporu o tom, že ztráta blízkého člověka - smrt M. H. při předmětné nehodě - nejvýznamněji zasáhla jeho nejbližší, tedy rodiče A. H. a E. H. a st. a sourozence E. H. ml., R. H. a V. H. Jejich duševní útrapy by tedy i dle názoru odvolacího soudu měly být odškodněny v maximální možné výši, na níž se soudní praxe ustálila (byť nelze pominout, že obžalovaný smrt poškozeného zavinil z nedbalosti a z jeho postoje je zřejmé, že i jeho samotného událost velmi zasáhla, přestože svoji odpovědnost za nehodu neuznává). Podstatně složitější je však otázka této náhrady u příbuzných vzdálenějších – švagrových, synovců a neteří – kde by samotné přiznání náhrady a stanovení její výše vyžadovalo přeci jen bližší objasnění vzájemných vztahů nad rámec důkazů předkládaných samotnými pozůstalými.

Pro rozhodnutí soudu o uplatněných nárocích je ovšem zásadní, že podle obsahu odvolání samotných poškozených (pozůstalých) již Allianz pojišťovna a.s. náhradu nemajetkové újmy dle § 2959 občanského zákoníku hradila – rodičům každému částku 500 000,-- Kč, bratrům po 400 000,-- Kč, švagrovým, synovcům a neteřím každému 50 000,-- Kč. Tyto částky v případě rodičů dosahují nejvyšší možné výše, která je dle stávající soudní praxe (usměrněné i již citovaným rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR sp, zn. 4 Tdo 1402/2015) přiznávána, v případě bratrů ji dokonce přesahují. Přitom okresní soud sice v odůvodnění rozsudku plnění poskytnuté pojišťovnou zmiňuje, ovšem ve svém rozhodnutí ho fakticky nijak nezohledňuje, neboť poměrně finanční vysoké částky jednotlivým pozůstalým přiznává znovu. Prvý soud si tak zjevně dostatečně neuvědomil důsledky takového rozhodnutí, které – pokud by nabylo právní moci – by vedlo k tomu, že pozůstalým by muselo být zadostiučinění vyplaceno v podstatně vyšších částkách, než jaké současní soudní praxi odpovídají. Za této situace nemohl odvolací soud s ohledem na plnění pojišťovny postupovat jinak, než napadený rozsudek ve výroku o náhradě nemajetkové újmy zrušit a všechny osoby, které tento nárok uplatnily, odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních. Z toho logicky plyne, že ani odvolání většiny pozůstalých nemělo naději na úspěch a bylo jako nedůvodné zamítnuto.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **není** další **řádný** opravný prostředek **přípustný**.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **dovolání** k Nejvyššímu soudu, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodl v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by takto bylo označeno.

V Praze dne 12. prosince 2017

JUDr. Jitka Sochorová v.r.

předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Blažková